

การประเมินโครงการคุณธรรมนำชีวิต ลูกศิษย์น่ารัก โรงเรียนวัดใหม่
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2
EVALUATION OF THE MORAL LIFE PROJECT CUTE STUDENT WAT
MAI SCHOOL, NAKHON SI THAMMARAT PRIMARY EDUCATIONAL
SERVICE AREA OFFICE 2

¹กมลทิพย์ เพชรเรือนทอง, ²เบญจพร ชนะกุล และ ³นพรัตน์ ชัยเรือง

¹Kamontip Phetrueanthong, ²Benchaporn Chanakul and ³Nopparat Chairueang

¹มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช, ประเทศไทย

¹Nakhon Si Thammarat Rajabhat University, Thailand

¹jay.1652@hotmail.com

Received: June 22, 2024; **Revised:** July 28, 2024; **Accepted:** August 30, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ประเมินปฏิกิริยา 2) ประเมินการเรียนรู้ 3) ประเมินพฤติกรรม และ 4) ประเมินผลลัพธ์ ของผู้เข้าร่วมโครงการคุณธรรมนำชีวิต ลูกศิษย์น่ารัก โรงเรียนวัดใหม่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย ครูและนักเรียน รวม 57 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถาม แบบทดสอบ แบบสังเกต และแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัย พบว่า 1) ด้านปฏิกิริยา ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.53$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความเหมาะสมของเนื้อหา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.65$) และด้านความเหมาะสมของระยะเวลาการอบรม ($\bar{X}=4.41$) มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 2) ด้านการเรียนรู้ พบว่า ผู้เข้ารับการอบรมมีคะแนนทดสอบหลังอบรม คิดเป็นร้อยละ 83.86 ซึ่งสูงกว่าคะแนนทดสอบก่อนอบรม ที่มีค่าคะแนนคิดเป็นร้อยละ 33.51 ซึ่งผ่านเกณฑ์

¹ นักศึกษา, หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์, ดร., หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

³ รองศาสตราจารย์, ดร., หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

ร้อยละ 70 ขึ้นไปตามที่กำหนดไว้ 3) ด้านพฤติกรรม พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (= 4.60) เมื่อพิจารณาแยกเป็นประเด็นย่อย พบว่า รูปแบบในการจัดกิจกรรมสามารถกระตุ้นผู้เข้ารับการฝึกอบรม มีการพัฒนาตนเองด้านคุณธรรม จริยธรรมของตนเองอยู่เสมอ ($\bar{X} = 4.92$) มีค่าเฉลี่ยผลการประเมินสูงสุด อยู่ในระดับมากที่สุด 4) ด้านผลลัพธ์ ในภาพรวม พบว่า ผลจากการดำเนินงานโครงการฯ ก่อให้เกิดประโยชน์ เพราะ เป็นการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์นักเรียนโดยตรง ช่วยให้นักเรียนมีความมั่นใจในการปฏิบัติตนตามกรอบระเบียบที่ดีมากขึ้น สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้เป็นแนวทางที่จะช่วยในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้เรียนให้มีคุณภาพมากขึ้น ตลอดจนส่งผลดีต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถด้านต่างๆ ที่ดีขึ้นได้

คำสำคัญ : การประเมินโครงการ; คุณธรรม; คุณภาพชีวิต

Abstract

The purposes of this research were to ; 1) evaluate reactions, 2) evaluate learning, 3) evaluate behavior, and 4) evaluate results. of the participants in the Moral Life Project cute student Wat Mai School Nakhon Si Thammarat Primary Educational Service Area Office, Area 2. The sample group consisted of 57 teachers and students by purposive selection. The tools used include questionnaires, tests, observation forms, and interviews. Data were analyzed using statistics: percentage, mean, standard deviation. and content analysis. The research results found that 1) Reaction side Overall, it was at the highest level ($\bar{X}=4.53$). When considering each aspect, it was found that the appropriateness of the content has the highest mean value ($\bar{X}=4.65$) and the appropriateness of the training period ($\bar{X} = 4.41$) has the lowest mean value. 2) In terms of learning, it was found that the trainees There is a test score after training. It is 83.86 percent, which is higher than the pre-training test score. with a score of 33.51 percent, which passed the criteria of 70 percent or more as specified 3) In terms of behavior, it was found that the overall level was at the highest level ($\bar{X} = 4.60$). When considering the sub-issues, it was found that the format for organizing activities was able to stimulate the trainees. There is moral self-improvement. Always have one's own ethics ($\bar{X} = 4.92$) has the highest mean evaluation result. at the highest level 4) In terms of overall results, it was found that the results from the project operations It brings benefits because it develops morality. Ethics and characteristics that are directly desirable to students Helps students have more confidence in

conducting themselves according to good regulations. The knowledge gained can be applied as a guideline that will help improve the quality of life of students. As well as having a positive effect on the development of academic achievement and abilities in various fields.

Keywords : project evaluation; Morality ; Quality of life

บทนำ

ปัจจุบันสังคมไทยกำลังก้าวเข้าสู่ยุคโลกาภิวัตน์ที่ถ้าโหมเข้ามา ทำให้เยาวชนไทยหลงไหลไปกับกระแสบริโภคนิยม ประกอบกับปัจจุบันสังคมไทยกลายเป็นสังคมเดี่ยว เยาวชนขาดความรัก ความอบอุ่น เนื่องจากผู้ปกครองต้องประกอบอาชีพเพื่อหาเลี้ยงครอบครัว ไม่มีเวลาดูแล เอาใจใส่อบรมสั่งสอน บุตรหลานได้ดีเท่าที่ควร ส่งผลให้เยาวชนใช้เวลาอยู่กับเพื่อนมากกว่าครอบครัว จนอาจทำให้เกิดความเชื่อและค่านิยมบางอย่างที่ผิด (พระมหาอนันต์ องค์กรสิริ, 2561) ซึ่งกระบวนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่สำคัญที่สุด คือ การปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม โดยสถาบันการศึกษา จะต้องมีการสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม ให้กับนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อใช้เป็นเกราะป้องกันภัยจากสังคมที่มีความเจริญทางด้านวัตถุ อย่างไรก็ตามการเตรียมคนเข้าสู่โลกไร้พรมแดน เป็นภารกิจหลักของสถานศึกษา ซึ่งจะต้องปลูกฝัง วางรากฐานทางคุณธรรมจริยธรรมของบุคคล เพื่อพัฒนาจิตใจเยาวชน ให้รู้จักคิดในสิ่งดีงาม จนก่อเกิดจิตสำนึกที่ดีต่อสังคม (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคม, 2566) ดังนั้นโรงเรียนจึงเป็นส่วนสำคัญที่มีส่วนช่วยขัดเกลา อบรม พฤติกรรมการแสดงออกของเด็กให้มีพฤติกรรมด้านบวกเพิ่มมากขึ้น ที่ส่งผลต่อความสำเร็จต่อการดำเนินชีวิต นักเรียนบางส่วนมีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ขาดความเมตตา กรุณา มุทิตา และอุเบกขา มีพฤติกรรมเห็นแก่ตัวไม่ช่วยเหลือเพื่อน มีพฤติกรรมก้าวร้าว ไม่มีสัมมาคารวะ ซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวเป็นปัญหาที่ส่งผลถึงอนาคตของนักเรียน (พรพรรณ เผือกผ่อง, 2560) ซึ่งปัญหาที่กล่าวมานั้น สามารถแก้ไขได้ด้วยการการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ให้แก่เด็กนักเรียนตั้งแต่ช่วงเด็ก ๆ ในการปลูกฝังพฤติกรรมดังกล่าวนี้ จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนไม่ว่าจะเป็นครอบครัว เพื่อน ครู รวมถึงกระบวนการของประเทศชาติด้วย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561)

จากการศึกษารายงานสรุปผลการดำเนินงานของโรงเรียนวัดใหม่ ปีการศึกษา 2563-2565 พบว่า ผลการประเมินคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะพื้นฐาน 8 ประการของนักเรียน มีแนวโน้มลดลงทุกปี นักเรียนบางส่วนขาดความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ไม่มีความซื่อสัตย์ ไม่มีจิตสาธารณะ ซึ่งปัญหาดังกล่าวเป็นประเด็นที่สำคัญที่จะต้องเร่งดำเนินการแก้ไข (โรงเรียนวัดใหม่,

2565) ผู้บริหารและคณะครู โรงเรียนวัดใหม่ จึงร่วมกันกำหนดนโยบายจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนให้เป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบ รู้จักบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองและผู้อื่น ในรูปแบบการฝึกอบรมภายใต้โครงการคุณธรรมนำชีวิต ลูกศิษย์น่ารัก พร้อมทั้งร่วมกันวางแผนแนวทางการดำเนินงานให้มีความเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน เพื่อร่วมกันปลูกฝัง ขัดเกลา จิตใจเยาวชนให้สามารถพัฒนาด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ได้อย่างเหมาะสม โดยประสานความร่วมมือจากครอบครัว ชุมชนและสังคมอย่างเป็นระบบ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561)

การประเมินผลเป็นขั้นตอนที่สำคัญที่สุดของการดำเนินโครงการ ซึ่งช่วยให้ได้สารสนเทศต่าง ๆ ที่ถูกต้อง เพื่อนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจ วางแผนดำเนินงาน ปรับปรุงโครงการ ตลอดจนเพื่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้ให้บริการ ผู้รับบริการ รวมถึงผลผลิตของโครงการทั้งในด้านที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ ควบคู่กันไปด้วยกัน โดยเฉพาะรูปแบบการประเมินของเคิร์กแพทริก (Kirkpatrick, 1998) ที่มีกระบวนการไปถึงการประเมินพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไป และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจริงหลังการฝึกอบรมสิ้นสุดไประยะหนึ่ง นับว่าเป็นรูปแบบการประเมินที่เป็นระบบครบถ้วน สามารถประเมินในทิศทางที่ลึกได้มากกว่ารูปแบบอื่น (ธนศ เกิดขำ, 2545) โดยได้เสนอแนวคิดและอธิบายแนวคิดเกี่ยวกับการประเมินโครงการฝึกอบรม 4 ด้าน คือ ด้านปฏิกิริยา ด้านการเรียนรู้ ด้านพฤติกรรม และด้านการประเมินผลลัพธ์ ซึ่งมีความชัดเจน รัดกุม และได้รับสารสนเทศสำหรับใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย การวางแผนการดำเนินงาน การตัดสินใจคุณค่า คุณประโยชน์และแนวทางในการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ (จารุพัชร คุรุตาประภา, 2566) อย่างไรก็ตามโรงเรียนวัดใหม่ได้มีการดำเนินงานโครงการคุณธรรมนำชีวิต ลูกศิษย์น่ารัก มาอย่างต่อเนื่อง หากแต่ที่ผ่านมาไม่เป็นระบบ จึงขาดความน่าเชื่อถือ สารสนเทศจากการประเมินมีไม่เพียงพอที่จะบอกได้ว่าโครงการนี้มีความเหมาะสมแต่ละด้านมากน้อยเพียงใด มีข้อดี ข้อบกพร่องอย่างไร ผู้วิจัยในฐานะผู้รับผิดชอบโครงการ จึงมีความสนใจที่จะประเมินโครงการดังกล่าว โดยเลือกใช้รูปแบบของเคิร์ก แพทริก เพื่อให้ได้สารสนเทศสำหรับใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย การวางแผนการดำเนินงาน การตัดสินใจคุณค่า ประโยชน์ และแนวทางการพัฒนาโครงการที่เหมาะสม โดยจะนำผลจากการประเมินโครงการไปใช้ในการพัฒนาปรับปรุงโครงการอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาให้นักเรียนเป็นคนที่มีความสมบูรณ์ทั้งทางด้านจิตใจ ร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา มีคุณธรรม จริยธรรมและมีวิถีชีวิตที่เป็นสุขตามที่สังคมมุ่งหวังต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อประเมินปฏิกิริยาของผู้เข้าร่วมโครงการคุณธรรมนำชีวิต ลูกศิษย์นารัก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2
2. เพื่อประเมินการเรียนรู้ของผู้เข้าร่วมโครงการคุณธรรมนำชีวิต ลูกศิษย์นารัก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2
3. เพื่อประเมินพฤติกรรมของผู้เข้าร่วมโครงการคุณธรรมนำชีวิต ลูกศิษย์นารัก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2
4. เพื่อประเมินผลลัพธ์ของผู้เข้าร่วมโครงการคุณธรรมนำชีวิต ลูกศิษย์นารัก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหาร ครูและนักเรียน โรงเรียนวัดใหม่ปีการศึกษา 2566 จำนวน 92 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูและนักเรียน โรงเรียนวัดใหม่ ปีการศึกษา 2566 จำนวน 57 คน ผู้ให้ข้อมูลเชิงคุณภาพ คือ ครู จำนวน 10 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตการประเมินโครงการโดยใช้รูปแบบ Kirkpatrick's Model (Kirkpatrick, 1998) ประกอบด้วย 1) การประเมินปฏิกิริยา (Reaction) 2) การประเมินการเรียนรู้ (Learning) 3) การประเมินพฤติกรรม (Behavior) และ 4) การประเมินผลลัพธ์ (Results)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบสอบถาม สำหรับผู้เข้าร่วมอบรม 2) แบบทดสอบวัดความรู้สำหรับนักเรียน 3) แบบสังเกตสำหรับครู และ 4) แบบสัมภาษณ์ สำหรับครู

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลจากการประเมินด้านปฏิกิริยาและด้านพฤติกรรมที่เกิดขึ้นต่อนักเรียน แล้วนำผลที่ได้จากการวิเคราะห์ทางสถิติ มาแปลผลมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อหาค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.2 ประเมินความรู้ความเข้าใจหลังการเข้ารับการอบรม โดยการหาค่าร้อยละ ว่านักเรียนมีผลการทดสอบ ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 70 ขึ้นไปหรือไม่

4.3 สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลเชิงคุณภาพเพื่อประเมินด้านผลลัพธ์ของโครงการ โดยการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย

จากการวิจัยประเมินโครงการคุณธรรมนำชีวิต ลูกศิษย์น่ารัก โรงเรียนวัดใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 สามารถสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล ตามรูปแบบการประเมินแบบเคิร์กแพทริก ดังนี้

1. ผลการประเมินปฏิกิริยาของผู้เข้าร่วมโครงการคุณธรรมนำชีวิต ลูกศิษย์น่ารัก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการประเมินด้านปฏิกิริยา (Reaction) ของผู้เข้าร่วมอบรมโครงการ (N=45)

รายการ	ความคิดเห็น		แปรผล
	$\bar{X}$	S.D.	
ด้านความเหมาะสมของเนื้อหา	4.65	0.61	มากที่สุด
ด้านความเหมาะสมของวิทยากร	4.61	0.72	มากที่สุด
ด้านความเหมาะสมของสถานที่	4.43	0.84	มาก
ด้านความเหมาะสมของระยะเวลาการอบรม	4.41	0.79	มาก
ด้านความเหมาะสมของวัสดุอุปกรณ์ สื่อทัศนูปกรณ์	4.45	0.83	มาก
รวมการประเมินด้านปฏิกิริยา (Reaction)	4.53	0.73	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 ผลการประเมินโครงการคุณธรรมนำชีวิต ลูกศิษย์น่ารัก โรงเรียนวัดใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 ด้านปฏิกิริยา (Reaction) ตามความคิดเห็นของผู้เข้ารับการอบรม พบว่า ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยผลการประเมิน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.53$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความเหมาะสมของเนื้อหา มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}=4.65$) อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาด้านความเหมาะสมของวิทยากร ($\bar{X}= 4.61$) ด้านความเหมาะสมของวัสดุอุปกรณ์ สื่อทัศนูปกรณ์ ($\bar{X}= 4.45$) ด้านความเหมาะสมของสถานที่ ($\bar{X}= 4.43$) และด้านความเหมาะสมของระยะเวลาการอบรม ($\bar{X}= 4.41$) ตามลำดับ

2. ผลการประเมินการเรียนรู้ของผู้เข้าร่วมโครงการคุณธรรมนำชีวิต ลูกศิษย์น่ารัก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการประเมินความรู้ก่อนและหลังเข้าร่วมฝึกอบรม ของผู้เข้าร่วมโครงการคุณธรรมนำชีวิต ลูกศิษย์น่ารัก (N=45)

ผลการเปรียบเทียบ	ค่าร้อยละ	$\bar{X}$	S.D.	ค่าเฉลี่ยของ ผลต่าง	S.D. ค่าเฉลี่ยของ ผลต่าง
คะแนนก่อนอบรม	33.51	6.70	1.88	10.07	1.96
คะแนนหลังอบรม	83.86	16.77	1.36		

จากตารางที่ 2 พบว่า ผลการเปรียบเทียบความรู้ก่อนและหลังเข้าร่วมฝึกอบรม ของผู้เข้าร่วมโครงการคุณธรรมนำชีวิต ลูกศิษย์น่ารัก โรงเรียนวัดใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 โดยการทำแบบทดสอบ พบว่า มีค่าคะแนนผลการทดสอบหลังอบรม คิดเป็นร้อยละ 83.86 คะแนนเฉลี่ยหลังเข้าฝึกอบรมอยู่ที่ 16.77 ซึ่งสูงกว่าคะแนนก่อนอบรม ที่มีค่าคะแนนร้อยละ 33.51 และค่าคะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบ ก่อนเข้าร่วมฝึกอบรมอยู่ที่ 6.70 จึงทำให้ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 70 ขึ้นไปตามที่ได้กำหนดไว้

2. ผลการเพื่อประเมินพฤติกรรมของผู้เข้าร่วมโครงการคุณธรรมนำชีวิต ลูกศิษย์น่ารัก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการประเมิน ด้านพฤติกรรม (Behavior) ของผู้เข้าร่วมฝึกอบรมโครงการคุณธรรมนำชีวิต ลูกศิษย์น่ารัก โรงเรียนวัดใหม่ (N=12)

รายการ	ความคิดเห็น		ระดับความคิดเห็น
	$\bar{X}$	S.D.	
1. ผู้ช่วยเหลือคนอื่นและช่วยเหลือส่วนรวมอยู่เสมอ	4.67	0.65	มากที่สุด
2. ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ	4.25	0.75	มาก
3. มีความซื่อสัตย์ รู้หน้าที่ของตนเอง รักษาสัญญาเสมอ	4.50	0.67	มากที่สุด
4. ปฏิบัติตนในขอบเขต กฎระเบียบของห้องเรียน สถานศึกษา ครอบครัว และประเทศอย่างเคร่งครัด	4.67	0.49	มากที่สุด
5. ให้ความสำคัญต่อการไปโรงเรียนให้ทันเวลา และเข้าร่วมกิจกรรมตามเวลาที่นัดหมายทุกครั้ง	4.42	0.67	มาก
6. มีการศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเองจากสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยี ทั้งจากแหล่งเรียนรู้ภายในภายนอกโรงเรียน และสามารถเลือกใช้สื่อได้อย่างเหมาะสม	4.67	0.78	มากที่สุด
7. มีความตั้งใจในการเข้าร่วมกิจกรรม เอาใจใส่และความเพียรพยายามในการเรียนรู้อยู่เสมอ	4.58	0.67	มากที่สุด
8. ใช้ทรัพยากรของส่วนรวมอย่างประหยัด คุ่มค่าและเก็บรักษาดูแลอย่างดี	4.67	0.49	มากที่สุด
9. รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมสภาพแวดล้อม ยอมรับและปรับตัวอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข	4.67	0.49	มากที่สุด
10. มีความอดทนเพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมายและสามารถแก้ไขปัญหาได้	4.75	0.45	

อย่างมีเหตุผลเมื่อมีอุปสรรคเข้ามา			มากที่สุด
11. มีมารยาทงามแบบไทย มีสัมมาคารวะ กตัญญูกตเวที	4.58	0.51	มากที่สุด
12. มีจิตอาสาทำงานให้ผู้อื่นด้วยกำลังกาย กำลังใจ และกำลังสติปัญญา โดยไม่หวังผลตอบแทน	4.42	0.67	มาก
13. นำความรู้จากการอบรมไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้	4.58	0.79	มากที่สุด
14. สามารถนำความรู้ที่ได้จากการอบรมไปปรับใช้ในการศึกษาเรียนรู้ในห้องเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.83	0.39	มากที่สุด
15. ทนต่อการเปลี่ยนแปลงใหม่ ๆ และสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน ทำกิจกรรมอื่น ๆ ได้	4.50	0.52	มากที่สุด
16. มีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ตามกรอบการพัฒนาคุณธรรม	4.75	0.45	มากที่สุด
17. รูปแบบในการจัดกิจกรรมกระตุ้นผู้เข้าอบรมให้มีการพัฒนาตนเองด้านคุณธรรม จริยธรรมของตนเองอยู่เสมอ	4.92	0.29	มากที่สุด
18. สามารถนำสิ่งที่ได้รับจากการโครงการไปปรับใช้กับชุมชนและสามารถเผยแพร่ความรู้ให้แก่ผู้อื่นได้	4.17	0.58	มากที่สุด
19. มีพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดีขึ้น	4.75	0.45	มากที่สุด
20. สุภาพอ่อนน้อมถ่อมตนตามสถานภาพและกาลเทศะ	4.58	0.51	มาก
รวมการประเมินพฤติกรรม (Behavior)	4.60	0.56	มากที่สุด

จากตารางที่ 3 ผลการประเมินด้านพฤติกรรม (Behavior) ของผู้เข้าร่วมอบรมโครงการคุณธรรมนำชีวิต ลูกศิษย์นารัก โรงเรียนวัดใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$) เมื่อพิจารณาแยกเป็นประเด็นย่อย พบว่า รูปแบบในการจัดกิจกรรมกระตุ้นผู้เข้าอบรมให้มีการพัฒนาตนเองด้านคุณธรรม จริยธรรมของตนเองอยู่เสมอ ($\bar{X} = 4.92$) มีค่าเฉลี่ยผลการประเมินสูงสุด อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถนำความรู้ที่ได้จากการอบรมไปปรับใช้ในการศึกษาเรียนรู้ในห้องเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.83$) และ ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถนำสิ่งที่ได้รับจากการโครงการไปปรับใช้กับชุมชนและสามารถเผยแพร่ความรู้ให้แก่ผู้อื่นได้ ($\bar{X} = 4.17$) มีค่าเฉลี่ยผลการประเมินต่ำสุด

4. ผลการประเมินผลลัพธ์ของผู้เข้าร่วมโครงการคุณธรรมนำชีวิต ลูกศิษย์นารัก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 ผลการประเมินโครงการคุณธรรมนำชีวิต ลูกศิษย์นารัก โรงเรียนวัดใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 ด้านผลลัพธ์ (Results) จากการสัมภาษณ์ พบว่า เป็นจัดโครงการที่มีประโยชน์ สามารถพัฒนานักเรียนได้จริง เป็นการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์นักเรียนโดยตรง จนส่งผลให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่ดีขึ้น ตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ 8 ประการ มีความ

เข้าใจ ตระหนัก เห็นความสำคัญของการใช้ชีวิต ดำรงตนอยู่บนพื้นฐานของคุณธรรม จริยธรรม ช่วยให้นักเรียนมีความมั่นใจในการปฏิบัติตนตามกรอบระเบียบที่ดีมากขึ้น

อภิปรายผล

1. ผลการประเมินด้านปฏิกิริยา (Reaction) ตามความคิดเห็นของผู้เข้ารับการอบรม พบว่า ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยผลการประเมิน อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความเหมาะสมของเนื้อหา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากโครงการคุณธรรมนำชีวิต ลูกศิษย์น่ารัก เป็นโครงการอบรมที่มีกระบวนการพัฒนาความรู้ และพฤติกรรมของนักเรียน ส่งเสริมการเรียนรู้ให้กับนักเรียน ซึ่งเนื้อหาหลักสูตรและกิจกรรมที่นำมาใช้ในการอบรม มีเนื้อหาครอบคลุม เหมาะสมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการ อีกทั้งวิทยากรมีความเชี่ยวชาญทางด้านหลักสูตร การรู้เท่าทันสื่อจึงทำให้สามารถถ่ายทอดความรู้ และทักษะต่างๆ ได้ เป็นอย่างดี สามารถอธิบาย เนื้อหาได้ อย่างสมบูรณ์และสามารถตอบข้อซักถามได้ชัดเจน ในด้านอาคารสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก มีความสะดวกและระยะเวลาที่ใช้ในการอบรมมีความเหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรม สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิริยัญญา รัตโน (2562) ที่ได้ทำการประเมินโครงการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนบ้านตุม (นพค. 15 กรป.กลางอุบลมภ์) ผลการวิจัยพบว่า 1) การประเมินบริบทของโครงการ มีความสอดคล้องอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งผ่านเกณฑ์การประเมินที่ตั้งไว้ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ โครงการมีความสอดคล้องกับการแก้ปัญหาสังคมปัจจุบัน 2) การประเมินปัจจัยนำเข้าของ โครงการ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ การให้ความร่วมมือในการระดมความคิดและการดำเนินงานตามโครงการของบุคลากร 3) การประเมินกระบวนการดำเนินงานตามโครงการ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ การกำหนดบทบาทหน้าที่และผู้รับผิดชอบในการดำเนินงาน และ 4) การประเมินผลผลิตตามโครงการ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

2. ผลการประเมินด้านการเรียนรู้ (Learning) พบว่า ผลการเปรียบเทียบความรู้ก่อนและหลังเข้าร่วมฝึกอบรม โดยการทำแบบทดสอบ มีค่าคะแนนผลการทดสอบหลังอบรม คิดเป็นร้อยละ 83.86 ซึ่งสูงกว่าคะแนนก่อนอบรม ที่มีค่าคะแนนร้อยละ 33.51 จึงทำให้ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 70 ขึ้นไปตามที่ได้กำหนดไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ อรรธรณ เป็ดทอง (2566) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การประเมินโครงการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์แก่นักเรียน โรงเรียนบ้านทวดทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) ด้านบริบท พบว่า ตามความคิดเห็นในภาพรวมของครูผู้สอนมีความเหมาะสมอยู่ในระดับ

มากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด คือ โครงการมีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้อง 2) ด้านปัจจัยนำเข้า พบว่า ตามความคิดเห็นในภาพรวมของครูผู้สอนมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด คือ จำนวนของบุคลากรที่เข้าร่วมโครงการ 3) ด้านกระบวนการ พบว่า ตามความคิดเห็นในภาพรวมของครูผู้สอนมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการติดตามและประเมินผล และ 4) ด้านผลผลิต พบว่า ตามความคิดเห็นในภาพรวมของครูผู้สอนและความคิดเห็นในภาพรวมของนักเรียนอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านรักษาดิน ศาสนา พระมหากษัตริย์

3. ผลการประเมินด้านพฤติกรรม (Behavior) ตามความคิดเห็นของผู้เข้ารับการอบรม ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาแยกเป็นประเด็นย่อย พบว่า รูปแบบในการจัดกิจกรรมกระตุ้นผู้เข้าอบรมให้มีการพัฒนาตนเองด้านคุณธรรม จริยธรรมของตนเองอยู่เสมอ มีค่าเฉลี่ยผลการประเมินสูงสุด และ ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถนำสิ่งที่ได้รับจากการโครงการไปปรับใช้กับชุมชนและสามารถเผยแพร่ความรู้ให้แก่ผู้อื่นได้ มีค่าเฉลี่ยผลการประเมินต่ำสุด สอดคล้องกับงานวิจัยของกานต์ชนก พรหมทา (2566) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวปฏิบัติที่ดีของกระบวนการพัฒนาคุณธรรม ในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้วเขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันของกระบวนการพัฒนาคุณธรรมในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านผู้บริหารอยู่ในระดับมากที่สุด 3) ผลการประเมินแนวปฏิบัติที่ดีของกระบวนการ พัฒนาคุณธรรม ในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ตามมาตรฐานการประเมิน 4 ด้านอยู่ในระดับมากที่สุดทั้งในภาพรวมและรายด้าน โดยด้านความมีประโยชน์และด้านความเหมาะสมมีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากัน รองลงมาได้แก่ด้านความถูกต้อง และด้านความเป็นไปได้ ตามลำดับ

4. ผลการประเมินด้านผลลัพธ์ (Results) โครงการคุณธรรมนำชีวิต ลูกศิษย์น่ารัก พบว่า จากการสัมภาษณ์ครู ที่มีต่อภาพรวมการดำเนินงานของโครงการ พบว่า มีความคิดเห็นว่าเป็นโครงการที่มีประโยชน์ สามารถพัฒนานักเรียนได้จริง เป็นการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์นักเรียนโดยตรง จนส่งผลให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่ดีขึ้น ตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ 8 ประการ มีความเข้าใจ ตระหนัก เห็นความสำคัญของการใช้ชีวิต ดำรงตนอยู่บนพื้นฐานของคุณธรรม จริยธรรม ช่วยให้นักเรียนมีความมั่นใจในการปฏิบัติตนตามกรอบระเบียบที่ดีมากขึ้น สามารถนำความรู้ที่ได้รับมาปรับใช้เป็นแนวทางที่จะช่วยในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้เรียนให้มีคุณภาพมากขึ้น ตลอดจนส่งผลดีต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถด้านต่าง ๆ ที่ดีขึ้นได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของชูชาติ แบลงล้วน (2563) ที่ได้ทำการประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. สำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประเมินศึกษาเชิงรายเขต 4 เป็นการประเมินโดยใช้ CIPP Model ผลการวิจัยพบว่า 1) ด้านสภาวะแวดล้อม ในภาพรวมและรายด้านมีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด 2) ด้านปัจจัยนำเข้า ในภาพรวมมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก 3) ด้านกระบวนการ ในภาพรวม และรายด้านมีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด 4) ด้านผลผลิตในภาพรวมมีผลการประเมินผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนด ดังนี้ 4.1) ผลการประเมินตามมาตรฐานโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านโรงเรียน ด้านผู้บริหาร ด้านครู และด้านนักเรียน มีคุณภาพอยู่ในระดับดีเยี่ยม 4.2) พฤติกรรมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนอยู่ในระดับดีมาก และ 4.3) ความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

จากผลการประเมินโครงการคุณธรรมนำชีวิต ลูกศิษย์น่ารัก โรงเรียนวัดใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 พบว่า เป็นโครงการที่มีประโยชน์ สามารถพัฒนานักเรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ได้โดยตรง มีการออกแบบเนื้อหาการอบรมได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องตามวัตถุประสงค์ของโครงการ รูปแบบในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สามารถกระตุ้นผู้เข้าอบรมให้มีการพัฒนาตนเองด้านคุณธรรม จริยธรรมอยู่เสมอ ส่งผลให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่ดีขึ้นตามตัวชี้วัดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ 8 ประการ หลังจากเข้ารับการฝึกอบรม ตลอดจนนักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับ มาปรับใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองให้ดียิ่งขึ้น อีกทั้งส่งผลต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการพัฒนาทักษะ ความสามารถด้านต่างๆ ของนักเรียนได้อีกด้วย หากแต่มีข้อจำกัดบางประการที่โรงเรียนควรปรับปรุงเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของโครงการมากยิ่งขึ้น อาทิเช่น ผู้บริหารและครูควรร่วมกันจัดกิจกรรมเพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงออกซึ่งทักษะ ความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรม พร้อมทั้งควรมีการประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานให้กับผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบอย่างต่อเนื่อง อย่างสม่ำเสมอ

เอกสารอ้างอิง

จารุพัชร คุรุตาประภา.(2566). การประเมินผลโครงการฝึกอบรมหลักสูตรปฐมนิเทศข้าราชการ พนักงานราชการและพนักงานส่วนท้องถิ่น ก่อนเริ่มปฏิบัติงานในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้. รายงานการวิจัย, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

- ชูชาติ แปลงล้วน. (2563). การประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียน
คุณธรรม สพฐ. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4. วารสาร
สังคมศาสตร์และ มานุษยวิทยาเชิงพุทธ, 5(7), 379 - 393.
- ธเนศ ขำเกิด. (2545). การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน. วารสารส่งเสริมเทคโนโลยี, 28.160
(ธันวาคม - มกราคม) : 148 - 151.
- พรพรรณ เพ็ญผ่อง. (2560). การจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมตามหลัก
พรหมวิหาร 4 ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดนางสาว (ถาวรราชูปการ)
จังหวัดสมุทรสาคร. รายงานการวิจัย, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระมหานันต์ องค์กรศิริ. (2561). คุณธรรมจริยธรรมกับการพัฒนาผู้เรียนในยุคไทยแลนด์ 4.0.
วารสารนวัตกรรมการศึกษาและการวิจัย 2, 2 (2 พฤษภาคม-สิงหาคม 2561): 82-83
- โรงเรียนวัดใหม่. (2565). รายงานสรุปผลการดำเนินงาน รอบปีการศึกษา 2563 -2565 . สำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 : นครศรีธรรมราช.
- วิริยรัฐธนา รัตน. (2562). การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ของนักเรียน
โรงเรียนบ้านตุม (นพค.15 กรป.กลางอุปถัมภ์). วารสารงานวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัย
ราชภัฏศรีสะเกษ, 6(1), 58 - 75.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2561). โรงเรียนคุณธรรม สพฐ. มาตรฐานและ
ตัวชี้วัด. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคม. (2566). ร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
ฉบับที่สิบสาม พ.ศ. 2566-2570. กรุงเทพฯ : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและ
สังคมแห่งชาติ.
- อรรธรณ เป็ดทอง. (2566). การประเมินโครงการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึง
ประสงค์แก่นักเรียน โรงเรียนบ้านทวดทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
,20 (89), 67-78.
- Kirkpatrick L. Donald. (1998). *Evaluating Training Programs: The Four Levels.*(2nd ed.).
San Francisco: Berrett-Koehler